

Docentiaz

DOCENTIAZ

**IRAKASLANA
EBALUATZEKO PROGRAMA**

DOCENTIAZ programaren hamahirugarren deialdian parte hartu duen Irakaslana Ebaluatzeko Unibertsitate Batzordeak erantzundako iritzi inkestan oinarritutako txostena

2023ko abendua

SARRERA

DOCENTIAZ, UPV/EHUko irakasleen irakaslana ebaluatzeko gaur egungo eredua, ANECAk 2007an, ebaluazio agentzia autonomikoekin koordinatuta, abian jarritako Unibertsitateko Irakasleen Irakaslana Jarduera Ebaluatzeko Laguntza Programan (DOCENTIA) oinarritua, ANECA/UNIBASQek egiaztatu du, 2019ko urtarrilaren 18an.

DOCENTIAZ programa honek (IKDi³) Ikaskuntza Kooperatibo eta Dinamikoaren eredua du oinarri, ikaslea erdigune eta ardatz delarik, eredu hori berezkoa, kooperatiboa, eleaniztuna eta inklusiboa da, ikasleak beren ikaskuntzaren jabe izatea eta jasotzen duten ikaskuntza eta modu integral, malgu eta gizartearen beharretara egokitua izatea azpimarratuz.

Deialdi hau borondatezkoa da, aurreko deialdietan bezala, eta irakaslana ebaluatzeko hiru informazio iturri ditu: irakaslea (autotxostena betetzen duena), ikasleak (iritzia ematen dutenak, lauhileko bakoitzaren amaieran jasotako irakaskuntzari buruzko inkesta bat betetzen) eta, azkenik, ikastegia (Kalitate Batzordearen bitartez irakasleen lanaren alderdi formalei buruzko txosten bat egiten duena). Amaitzeko, hiru iturri horiek emandako informazioa aztertuta eta egiaztatuta, Irakaslana Ebaluatzeko Unibertsitate Batzordeak (IEUB) irakasleei zuzendutako amaierako txostena egiten du.

DOCENTIAZ programaren 13. deialdia 2023ko urtarrilean jarri zen abian, ohiko bideetatik ezagutarazi zen, eta 2023ko uztailean amaitu zen.

Irakaslana Ebaluatzeko Unibertsitate Batzordeak (IEUB) ebaluazio bat egin behar du, goian aipatutako hiru informazio iturrietan oinarrituta. Batzorde hau ondorengoek osatzen dute: irakaskuntzan ospea duten eta ebaluazio prozesuak ezagutzen dituzten UPV/EHUko irakasleek, gure unibertsitatean ikasi duten eta espediente aipagarria duten hirugarren zikloko ikasleek, eta UNIBASQek proposatutako UPV/EHUtik kanpoko bi kidek.

IEUBa aldi baterako zabaltzeko aukera aurreikusten da Irakaslanaren ebaluazioan eskumena duen errektoreordeak proposatu ahal izango die Gobernu Kontseiluko kideei, haiek berresteko, Irakaslana Ebaluatzeko Unibertsitate Batzordeko kideen aldi baterako zabalkuntza, kontuan izanda DOCENTIAZ deialdian parte hartzen dutenen kopurua, eskarien jakintza arloa eta hizkuntza. Errektoreak izendatu eta kargugabetuko ditu.

Jarraian, Irakaslana Ebaluatzeko Unibertsitate Batzordeko kideei egindako galdera-sortatik ateratako emaitzak ikus daitezke. Galdera-sorta, 2023ko uztailean, telematikoki bidali zitzairen eta modu anonimoan erantzun zioten.

Deialdi honetan, IEUBko 7 ikasle izan dira ebaluatzaile, bi Ebaluazio Batzorde iraunkorren eta bost zabaltzean aldi baterako izendatutakoak.

ERANTZUNEN ANALISIA

Galdetegiak likert motako neurri-eskala bat eta galdera dikotomiko, kategorizatu edo irekiak konbinatzen ditu. 19 galderaz osatuta dago DOCENTIAZ programaren garapenari buruz; eta horietatik, 10 atal irekiak dira; beraz, galdetegi honen atal kualitatiboa garrantzitsua da.

Galdetegia betetzeko gonbita egin zitzaien IEUBko kideetatik, 73 guztira, % 56k erantzun du, 36 IIPk eta 5 ikaslek. Ehuneko hori aurreko deialdiko (% 70) baino nabarmen txikiagoa da; horri dagokionez, azpimarru behar da irakasle eta ikertzaileen kolektiboko kide diren pertsonen ehuneko handi batek etengabe parte hartzen duela Programan, eta, beraz, inkestako parte-hartzearen beherakadaren arrazoia izan daiteke ekarpenak edo iruzkinak murriztu egiten direla parte-hartzearen jarraitutasuna handitu ahala.

Txosten honetan, ikasleek aurreko deialdietan baino parte-hartze handiagoa dute IEUBan, eta, horri esker, informazioa bereizita aurkez daiteke. Jasotako erantzunen atalean, lehenik eta behin, ikasleen kolektiboan lortutako erantzunak aurkezten dira, eta, bigarrenik, irakasleen kolektiboan lortutako erantzunak.

Jasotako galde sorten bidez jasotako informazioa txosten honetara eramateko, aurreko txostenetan egin den bezala, edukia bi zati bereizitan, kolektiboz kolektibo, banatzea erabaki da: lehenik eta behin, galdera eta erantzun motaren ondorioz informazioa modu grafiko eta kuantitatiboan transmititzeko aukera ematen duten itemak biltzen dira; ondoren, batera eta kualitatiboki, jasotako iritzien adierazgarritzat jo den informazioa jasotzen da.

Jarraian, lortutako emaitza nagusiak laburbiltzen dira, kolektiboz kolektibo, ondorengo eranskinean grafikoki adierazita.

Ikasleen kolektiboa:

DOCENTIAZ programaren dimentsio bakoitzeko pisuen banaketari buruzko iritzitari dagokionez, % 100ek uste dute nahiko edo erabat ados daudela, ados ez edo batere ados ez dauden aukeren aurrean, ez baitira hautatu.

Ebaluatzaileek irakasleengandik eta ikasleengandik datorren informazio-iturria jotzen dute irakaskuntza-jarduerari buruzko informazioa emateko iturririk egokiena, eta, 7. itemean jasotako erantzunetan jasotzen den bezala (ikusitako gehiago irekiak diren galderen erantzunak jasotzen diren txostenaren zatian).

Aplikazio informatikoak ebaluazio lana erraztu du, eta parte hartzaileen % 80k aldeko iritzia du (gutxi gorabehera, nahiko, eta erabat ados). Txostenaren amaieran, aurkitutako alderdi negatiboak eta egin daitezkeen hobekuntzak zehazten dira.

Ebaluatzaileen iritziz, DOCENTIAZ programak, irakasleen jardunaren balorazioaren kategorizazioa kontuan hartuta, irakasleak bereizten ditu irakaskuntzaren kalitatearen arabera, % 80 gutxi gorabehera, nahikoa eta erabat ados dago. Ondoren, bereizketa hori lortzen lagunduko luketen neurriak zehazten dira.

Espedienteen ebaluazioan erabilitako denborari dagokionez, % 20k bi ordu aukeratu zuen eta % 80k bost ordu. Ordu bat, 3 hiru ordu eta lau ordu aukerak ez zituen inork aukeratu.

Dimentsioei buruz lortutako erantzunen % 60k uste du ez lukeela bat bera ere aldatuko. 2. dimentsioa da aldaketarako proposatutako dimentsio bakarra.

Irakasleen kolektiboa:

DOCENTIAZ programaren dimentsio bakoitzeko pisuen banaketari buruzko iritziari dagokionez, % 81ek uste dute nahiko edo erabat ados dagoela, hautatu ez den Ez nago batere ados eta Ez nago ados eta Gutxi gorabehera ados aukeren aurrean, % 6k eta % 14k, hurrenez hurren.

Ebaluatzaileek irakasleengandik eta IKBetatik datorren informazio-iturria jotzen dute irakaskuntza-jarduerari buruzko informazioa emateko iturririk egokiena, eta, 7. itemean jasotako erantzunetan jasotzen den bezala (ikusitako gehiago irekiak diren galderen erantzunak jasotzen diren txostenaren zatian).

Aplikazio informatikoak ebaluazio lana erraztu du, eta parte hartzaileen % 97k aldeko iritzia du (gutxi gorabehera, nahiko, eta erabat ados). Txostenaren amaieran, aurkitutako alderdi negatiboak eta egin daitezkeen hobekuntzak zehazten dira.

Ebaluatzaileen iritziak, DOCENTIAZ programak, irakasleen jardunaren balorazioaren kategorizazioa kontuan hartuta, irakasleak bereizten ditu irakaskuntzaren kalitatearen arabera, % 95 gutxi gorabehera, nahikoa eta erabat ados dago. Ondoren, bereizketa hori lortzen lagunduko luketen neurriak zehazten dira.

Espedienteen ebaluazioan erabilitako denborari dagokionez, % 33k lau ordu aukeratu zuten eta % 31k bost ordu. Ordubeteko aukera ez zuen inork aukeratu, eta hiru ordu eta lau orduren erantzuna % 14koa eta % 22koa izan zen, hurrenez hurren.

Dimentsioei buruz lortutako erantzunen % 64k uste du ez lukeela bat bera ere aldatuko. 1. dimentsioa da aldaketa-iritzien ehuneko handiena duena, % 38koa. Txostenaren amaieran, proposatutako aldaketen eta horien dimentsioen laburpena jasotzen da.

Universidad del País Vasco
Euskal Herriko Unibertsitatea

ERALDAKETA DIGITALAREN ETA KOMUNIKAZIOAREN ARLOKO ERREKTOREORDETZA
VICERRECTORADO DE TRANSFORMACIÓN DIGITAL Y COMUNICACIÓN

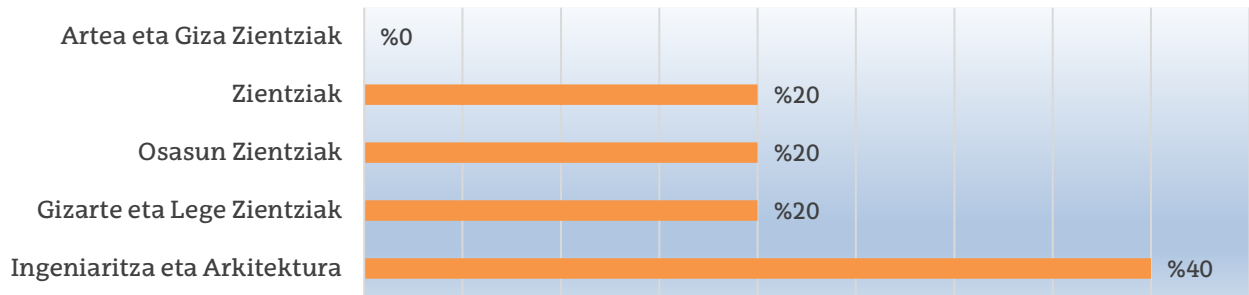
EBALUAZIO ZERBITZUA / SERVICIO DE EVALUACIÓN

Eranskina: Jasotako erantzunak

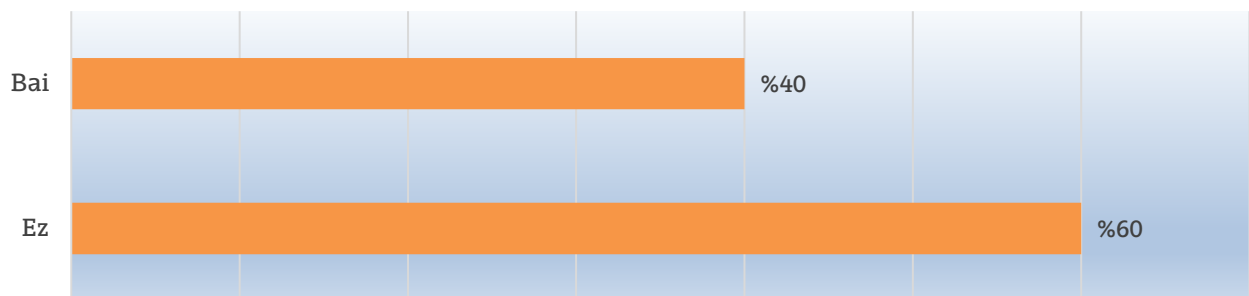
- **Ikasleen kolektiboa**
- **IIPen kolektiboa**

7.orrialdea
13. orrialdea

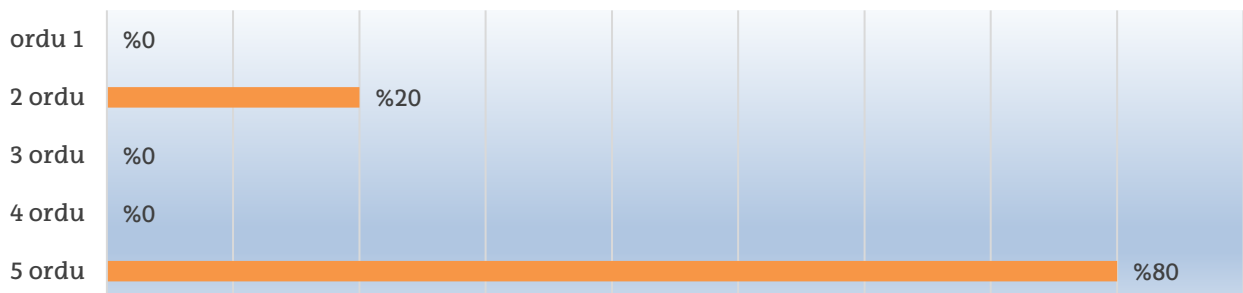
1.itema Hautatu zure jakintza adarra

6.itema Beste informazio-iturriren bat sartzea hartzen duzu beharrezkotzat?

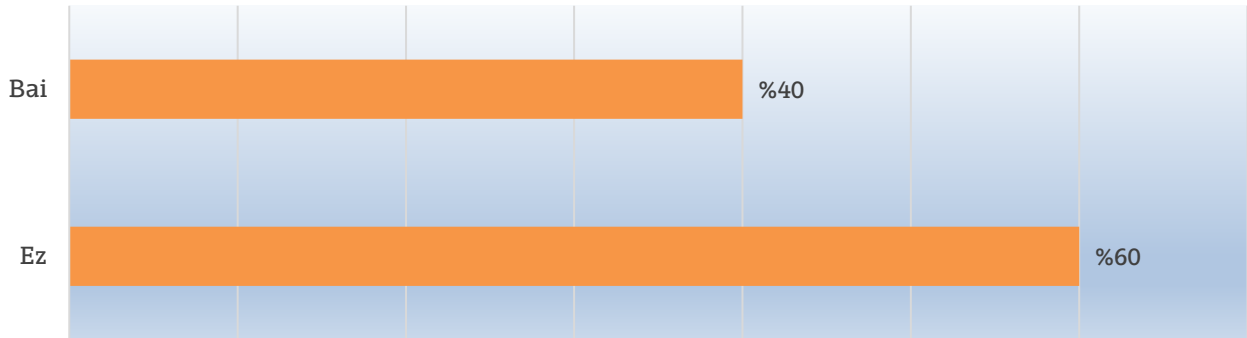

15.itema Azaldu zein izan den erabilitako denbora, batez beste, espedienteak ebaluatzerakoan

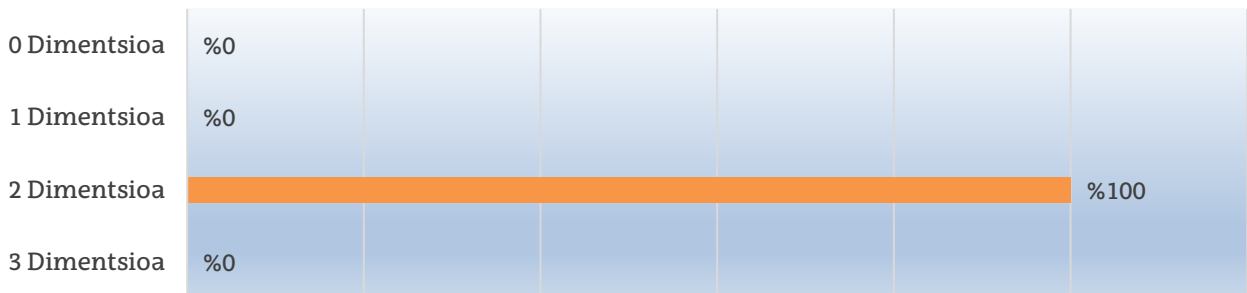

16.itema Dimentsioren bat aldatuko zenuke?

17.itema Dimentsioren bat aldatuko bazenu, azaldu zein izango litzatekeen

Erantzun irekia duten itemen emaitzak, erantzunak gaikako edukien arabera bilduta.

2. itema.- Adierazi DOCENTIAZ programaren adierazle bat, baztergarria dena. Mesedez, arrazoitu erantzuna (5):

- Arrakasta-tasak.
- 3.3 Prestakuntza/3.3.1 Jasotako prestakuntza/3.3.1.4. Goi-mailako Hezkuntzari aplikatutako IKTak.
- Oro har, dena zuzen (3).

4. itema.- Adierazi aldaketa posible bat (DOCENTIAZ programaren dimentsio bakoitzaren pisuak ondo banatuta daude) (3):

- **2. Dimentsioa**
 - Ikasleen iritziak gehixeago kontatu lezake.
 - Garrantzi handiagoa ematea "2. Emaitzak (% 20) "eta" Irakaskuntza-ikaskuntza prozesuaren plangintza eta garapenari (% 50) "kenduko litzaioke.
 - Ongi da.

7. itema.- Mesedez, arrazoitu zure erantzuna (beharrezkotzat jotzen duzu beste informazio iturriren bat sartzea?) (2):

- Irakasgaiaren konplexutasuna.
- Irakasgaiaren koordinatzailea edo saileko zuzendaria.

9. itema.- Adierazi alderdi negatibo bat (aplikazio informatikoak ebaluazio lana erraztu du) (4):

- Aplikazioa errazagoa izan liteke.
- Aplikazioa oso motela da.
- Intuitiboagoa.
- Bat ere ez.

10. itema.- Adierazi zer hobetu daitekeen (aplikazio informatikoak ebaluazio lana erraztu du) (4):

- Gaiaren konplexutasunari buruzko adierazle/faktore zuzentzailearen bat sartzea.
- Azkarragoa izan dadila.
- Informazio guztia toki bakar batean eskuratzea erraztea.
- Programa kudeatzeko plataformaren bateragarritasuna zabaltzea nabigatzaile gehiagorekin.

12. itema.- Zehaztu zer gabezia antzeman duzun protokoloan (2):

- Zehatzagoa izan beharko luke.
- "3.3.1 Jasotako prestakuntza" aitortzean, ez dago oso argi zer ikastaro-mota puntuatu behar diren 3.3.1.3 puntuan. Berrikuntza goi-mailako hezkuntzan irakasteko eta ikasteko metodologian.

14. itema.- Adierazi zein neurrik lagunduko lukeen bereizketa hori lortzen, irakaskuntzaren kalitatearen arabera (irakaslan baloratzeko kategorizazioa kontuan hartuta, DOCENTIAZ programak irakasleak diskriminatzen ditu irakaskuntzaren kalitatearen arabera) (1):

- Arrakasta-tasen balorazioa ezabatzea eta ikasleen iritzia pixka bat gehiago baloratzea.

18. itema.- Adierazi proposatzen duzun aldaketa eta dagokion dimentsioa (2):

- **2. Dimentsioa:**
 - Irakasgaiaren gainditze-indizeak ez zaizkit iruditzen irakaslearen kalitatea ebaluatzeko indize garrantzitsuak. Izan ere, irakasle ona izan daiteke ikasleei aurre egitea irakasgai "zail" batean, graduaren batez bestekotik beherako gaindituen indizeak lortuz, baina horrek ez du esan nahi irakaslea okerragoa denik. (2)

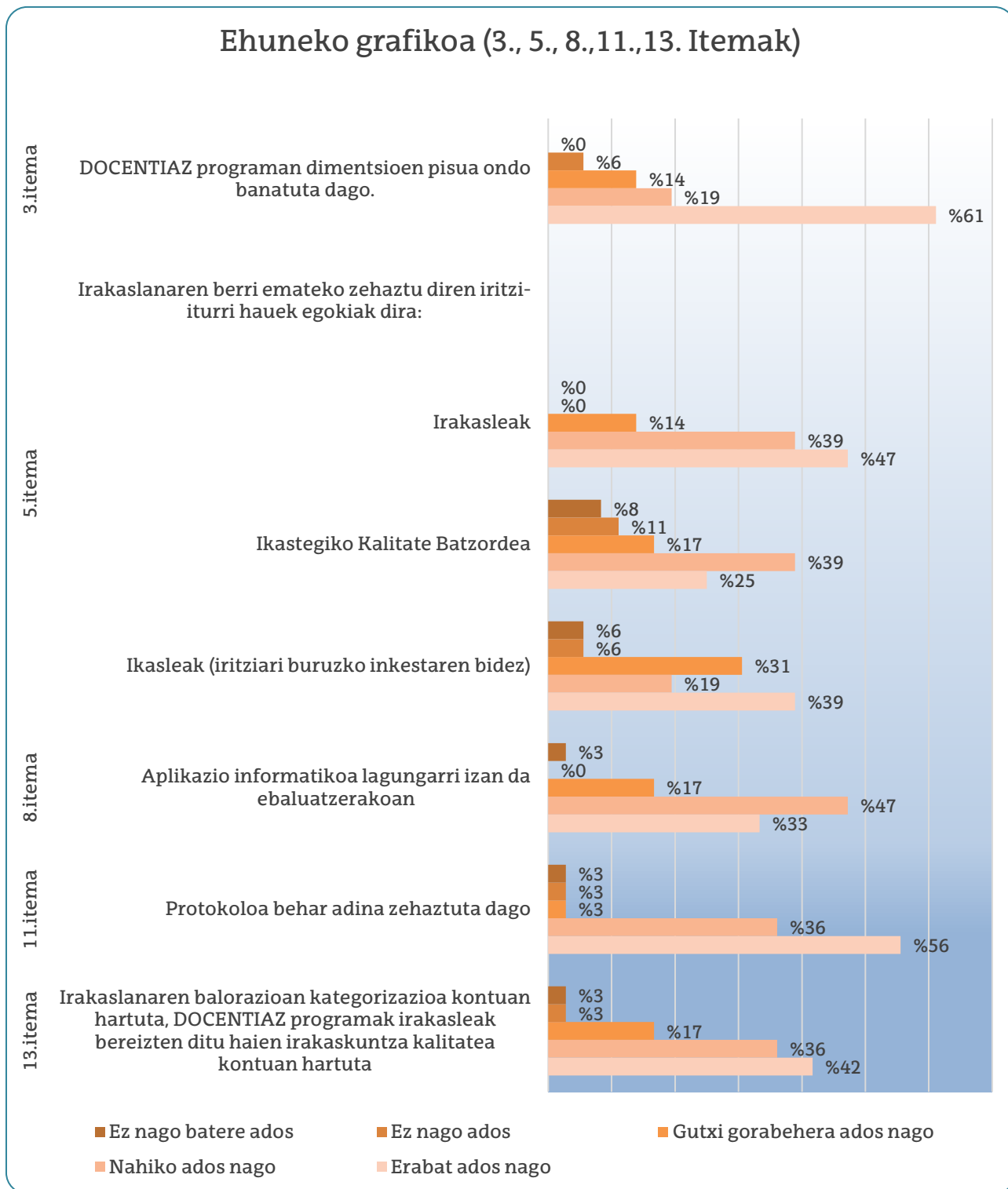
19. itema.- DOCENTIAZ programa hobetzeko, komeni da gogoeta hauek egitea (4):

- Arrakasta-tasak kentzea, merezimendu ebaluagarri gisa, ikasleek irakasleari buruz duten iritzia pisu handiagoa izatea.
- Ikasleek eskuratutako benetako ezagutzari pisu handiagoa ematea, arrakasta-tasen eta ikasleei egindako inkesten puntuazioen aldean.
- Dena ongi (2).

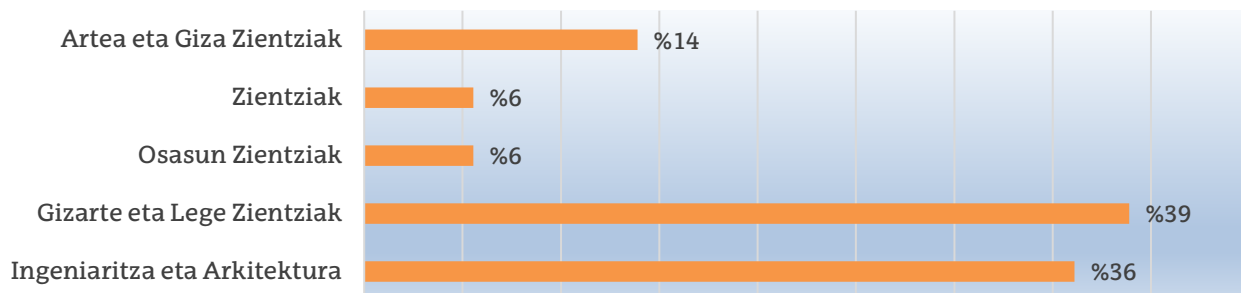

Irakasleen kolektiboa

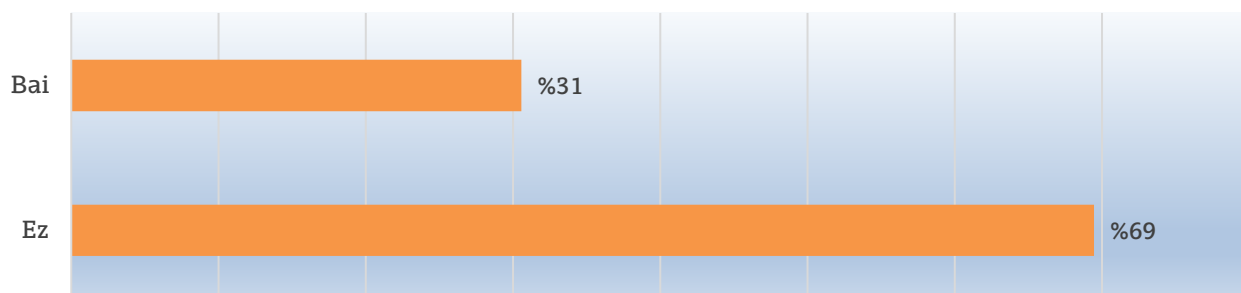
Ehuneko balioak dituzten grafikoak:

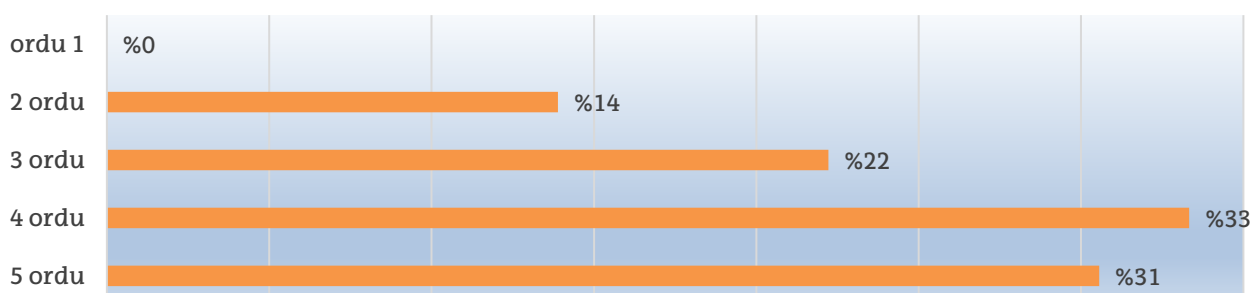
1. itema Hautatu zure jakintza adarra

6. itema Beste informazio-iturriren bat sartzea hartzen duzu beharrezkotzat?

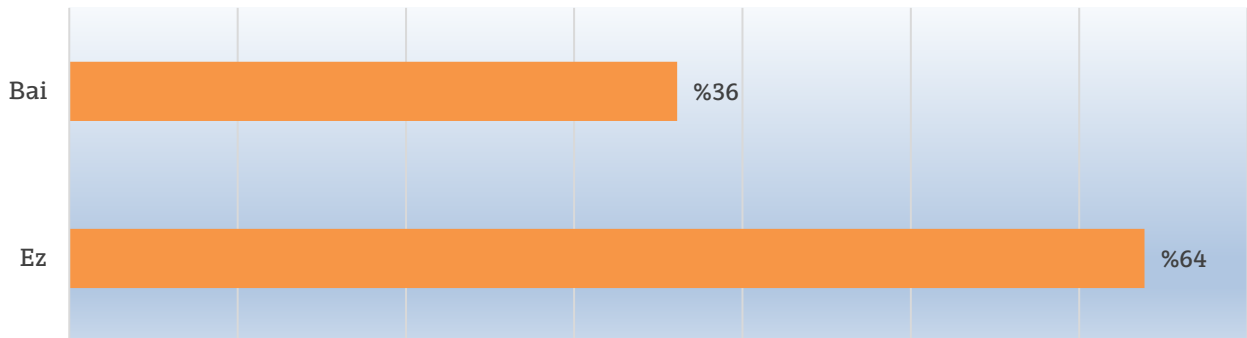

15. itema Azaldu zein izan den erabilitako denbora, batez beste, espedienteak ebaluatzerakoan

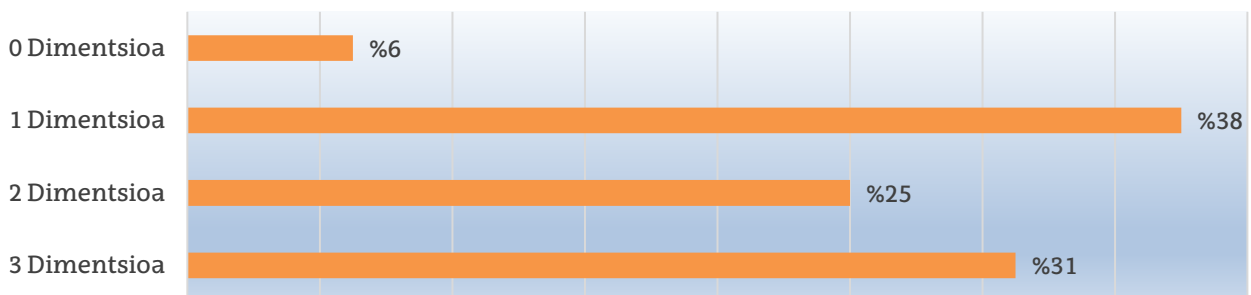

16.itema Dimentsioren bat aldatuko zenuke?

17.itema Dimentsioren bat aldatuko bazenu, azaldu zein izango litzatekeen

Erantzun irekia duten itemen emaitzak, erantzunak gaikako edukien arabera bilduta.

2. itema.- Adierazi DOCENTIAZ programaren adierazle bat, baztergarria dena. Mesedez, arrazoitu erantzuna (37):

- Ikastetxeko Kalitate Batzordeak ematen duen txostenaren edukia berrikustea eta egokitzea (4).
- 2.1 dimentsioa: Arrakasta-tasak (2).
- 2 (2) dimentsioa.
- 28. adierazlea (2)
- Ikasleen iritzitik kendutako adierazleak (2).
- 7. adierazlea.
- 14. adierazlea.
- 16. eta 26. adierazleak aztertzea.
- Kudeaketa-jarduerak.
- Bat ere ez (21)

4. itema.- Adierazi aldaketa posible bat (DOCENTIAZ programaren dimentsio bakoitzaren pisuak ondo banatuta daude) (12):

- **1. Dimentsioa**
 - Ikaslearen gidariari pisu handiagoa ematea.
 - Irakasle-gidak eta sailean egindako zereginak aurkezten dira, eta, beraz, puntuazio oso altua bermatzen dute, nahiz eta puntuazio apala izan bigarren edo hirugarren dimentsioan.
 - Lehen dimentsioari buelta bat eman beharko litzaioke, gainditzea erraza delako, baina bikaintasuna lortzea oso zaila delako, eta askotan metodologia jarraitu eta aktiboetan oinarritzen ez diren gida-ohar onak jasotzen dituztelako. Ikasleen gida aktiboa eta egiaztatua izan behar du.
 - Ikasleen gidaliburua eta zeregina % txikiagoarekin kalifika daitezke.
- **2. Dimentsioa**
 - 2. Dimentsioaren pisua gutxitzea.
 - 2.2 azpidimentsioak pisu handia du. Ikasleek faktore askoren arabera erantzuten diote iritzi-inkestari, baina horietako bat da lan-presio handirik ez egitea. Beraz, inkestan balio handia izateak ez du esan nahi irakasle horrek kalifikazio txikiagoa duen beste batek baino hobeto egin duenik.

- **3. Dimentsioa**

- Lanpostu pertsonaletatik eratorritako kudeaketak pisu handiegia du. Ez daude irakasle eta ikertzaileen kolektibo osoaren eskura (3).
- Kategoria batzuetan (adibidez, katedradunen kasuan), hirugarren dimentsioak pisu handiagoa izan beharko luke, eta dimentsio horretan dauden alderdi batzuek pisu handiagoa izan beharko lukete. Kategoria horietan ez da oso bidezkoa bikaintasuna lortzea Gradu Amaierako Lanak zuzendu gabe edo berrikuntza-proiektuetan gutxieneko ahaleginik egin gabe. Ahal izanez gero, ebaluazio-sistema dinamikoa aplikatu beharko litzateke.
- Prestakuntzak eta argitalpenek % handiagoa izan dezakete.

- **Programari, oro har:**

- Pisuen birbanaketa.

7. itema.- Mesedez, arrazoitu zure erantzuna (beharrezkotzat jotzen duzu beste informazio iturriren bat sartzea?) (10):

- Irakaslearen gela birtuala (2).
- Ikaslearentzako gidarekin eta ikaskuntza-zereginarekin aurkezteko beharra: kalifikazioen ebidentziak, ebatzitako eta zuzendutako azterketak, ikasleek egindako zereginak (2).
- Ikasgelako benetako jarduna behatzea (2).
- Beste iturri objektibo batzuk artikulatu behar dira; ikasleen balioespenean ez dira kontrolatzen ikasleen aldagai subjektibo jakin batzuk, haien balioespenari edo, beste kasu batzuetan, irakaslearen jarrerari kalte egiten diotenak.
- Ikasleengandik datorren informazioa falta da, non eskatzaileak bere irakaskuntza-jardueraren ondorioz ikasgai horretako ikasleengan lortu duen ikaskuntzaren kalitatea islatuko den.
- Koordinazio-txostenak.
- Sailaren txostena.

9. itema.- Adierazi alderdi negatibo bat (aplikazio informatikoak ebaluazio lana erraztu du) (31):

- Ez da oso atsegina eta intuitiboa (15).
- Bat ere ez (14).
- Oso eskuzko prozesua.
- Nabigatzaile jakin bat erabili beharra bertara sartu ahal izateko.

10. itema.- Adierazi zer hobetu daitekeen (aplikazio informatikoak ebaluazio lana erraztu du) (25):

- Bat ere ez (10).
- Docentiaz programaren kudeaketari euskarria ematen dion programaren erabilgarritasuna hobetzea (azkarragoa, intuitiboagoa, kanpoko langileen sarbideak hobetzea, intuitiboagoa, aldi berean espediente bat baino gehiago kontsultatu ahal izatea) (6).
- Automatizazio handiagoa (ebaluazio-tresna) (5).
- Nabigazio librea.
- Dokumentuak alde aurretik ikustea, deskargatu beharrik gabe.
- Aurkeztutako froga guztiak artxibo bakar batean deskargatzeko aukera.
- Pantailak berriz diseinatzea, dimentsio guztiak pantaila jarraituan ager daitezen, ez erlaintzetan.

12. itema.- Zehaztu zer gabezia antzeman duzun protokoloan (16):

- Zehaztasun eta zehaztasun handiagoa adierazleen mailaketan (11).
- Bat ere ez (4).
- Aurkeztu beharreko ziurtagirien definizioa (jaso beharreko gaiak eta sinatu behar duten pertsonak).

14. itema.- Adierazi zein neurrik lagunduko lukeen bereizketa hori lortzen, irakaskuntzaren kalitatearen arabera (irakaslana baloratzeko kategorizazioa kontuan hartuta, DOCENTIAZ programak irakasleak diskriminatzen ditu irakaskuntzaren kalitatearen arabera) (15):

- Arrakasta-tasak gehiago testuinguruan jartzea, irakasgaia ematen den irakasle-taldeak egindako beste praktika batzuen eragin negatiboak saihesteko (6).
- Zuzeneko ebaluazioa ikasgelan (4).
- 3. dimentsioari (kongresuak, proiektzioa, argitalpenak...) pisua kentzea ez da irakaskuntzaren kalitatearen adierazle (2).
- Bat ere ez (2).
- Jarduera-mailak definitzea, eskakizun-mailak zehazteko.

18. itema.- Adierazi proposatzen duzun aldaketa eta dagokion dimentsioa (8)

- **1. dimentsioa:**
 - Gidaren eta zereginaren hedadura mugatzea.
 - Adierazleak berrikustea.
- **2. dimentsioa:**
 - Arrakasta-tasak gela birtualaren ikuspegiarekin testuinguruan jartzea.
- **3. dimentsioa:**
 - Irakaskuntza-lidergoaren azpidimentsioa ezabatzea (3)
 - Irakasleen koordinazioa baloratzeko, koordinazio-txostenak eskatu.
 - TFG, TFM edo doktorego-tesien zuzendaritzari ematen zaion pisua neurtzea.

19. itema.- DOCENTIAZ programa hobetzeko, komeni da gogoeta hauek egitea (30):

- Adierazleak eta horien haztapena (6).
- Ezer ez (6).
- Programaren berrikuspen orokorra, lege berria eta erronka berriak kontuan hartuta (5).
- Kudeaketa ez baloratzea (2).
- 2. dimentsioa berrikustea (3)
- Ikerketa eta transferentzia sartu.
- Genero-ikuspegia txertatzea.
- 2023ko irakaskuntzaren kalitatearen adierazleak, 2035eko horizontean.
- Jarduera akademikoaren baterako balorazioa, irakaskuntzaz gain, ikerketa eta teknologiaren transferentzia barne.
- Irakasleei egiten zaizkien gomendioak praktikan jartzen diren jakitea.
- Programa pilotua izateari uztea eta nahitaezko programa bihurtzea.
- Irakasgaien koordinazioa aitortzea, 2 irakasletik aurrera. Adibidez, 0,5 puntu irakasgai eta urte bakoitzeko, eta 4 irakasle baino gehiago badira, puntu 1.
- 3.3 3.4 eta 3.5 ataletan aintzat hartzen diren alderdiak betetzeko prestakuntza ematea irakasleei.